

فريڌاءن قنداڦه دالم اسلام

* * *

کارغن:

حاج محمد يوسف حسن
کمنترین قمبرغونن اوسهاون کوالا لومفور.

الْحَمْدُ لِلَّهِ الْقَائِلِ : يَتَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا
 الرَّسُولَ وَأُولَى الْأَمْرِ مِنْكُمْ فَإِنْ تَنَزَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى
 اللَّهِ وَالرَّسُولِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ذَلِكَ خَيْرٌ
 وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا. أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ
 الْحَقُّ الْمُبِينُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ سَيِّدَنَا وَنَبِيَّنَا مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ
 وَصَفْوَتُهُ مِنْ خَلْقِهِ وَخَاتَمُ رُسُلِهِ وَأَنْبِيَائِهِ تَرَكْنَا عَلَى
 الْمَحَجَّةِ الْبَيْضَاءِ لَيْلُهَا كَنَهَارُهَا لَا يَزِيغُ عَنْهَا إِلَّا هَالِكٌ.
 اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ وَبَرِّكْ عَلَى عَبْدِكَ وَرَسُولِكَ نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ
 وَعَلَى ءَالِهِ وَأَصْحَابِهِ أَهْلِ الْفَضْلِ وَالْثَّقَى، وَمَنْ تَبِعَهُمْ
 بِإِحْسَنٍ ثُمَّ أَهْتَدَى. أَمَّا بَعْدُ، فَيَا عِبَادَ اللَّهِ، اتَّقُوا اللَّهَ،
 أُوصِيكُمْ وَإِنِّي بِتَقْوَى اللَّهِ فَقَدْ فَازَ الْمُتَّقُونَ. فَقَالَ اللَّهُ
 تَعَالَى: وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَجَعَلَ النَّاسَ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَا يَزَالُونَ
 مُخْتَلِفِينَ. (هود: 118).

بر مقصود: "دان كالاوله توهنمو (واهاي محمد)
 مغهندي، تنتوله اي منجاديكن اومه مائسي سموا

منوروت اکام یغ ساتو، (تتافي اي تیدق بر بوات دمکین)،
کران ایتوله مریک بر سلیسیهن."

فنداڤه دری سکی مقصود اداله مروفاکن سسواتو
کسیمقولن یغ دبوات حاصل درڤد برفیکیر. ماناکالا
دبت قولاً ممباوا مقصود ڤربحثن اتاو برتوکر - توکر
فیکیرن اتاو بر بنته - بنتهن. کریتیک بر مقصود تکورن
کرس، کچمن، بیدسن. دسمقیغ ایت ترداڤت قولاً
ببراف ڤرکاتاءن لاین یغ موغکین وجود عاقبه درڤد
ڤربیداءن فنداڤه تادی، یایت ڤرتغکرن، ڤربالهن دان لیه
سیریوس لاکي ڤرکادوهن. خطیب ایغین ممبوات تکورن
ریغکس مغنای ڤرکارا این، کران اد دکالغن اومه اسلام
هاری این تیدق داڤت مڤاول ایموسی دان مالهن ایان تله
منجادی سواتو ڤونچا مسئله یغ تله موجودکن ڤرڤچهن
ددالم مشارکه اسلام اقبیلا وجودن ڤربیداءن فنداڤت

دکالغن مریک.

ایسو قریبذاءن قنداقت بوکنله ایسو بارو، تتاقي ایاث
تله وجود سجد اداث ماءنسی. مالهن قارا صحابة رسول
الله ﷺ سفرتی ابو بکر، عمر، عثمان دان علی قرنه
بربیدا قنداقت دانتارا مریک، مالهن دالم کأداءن ترتتو
مریک بربیدا قنداقت دغن رسول سندیری، سلاکي اف
یغ دفرکاتاکن اولیه رسول ایت بوکن مروفاکن وحوو دری
إلهی، مالهن رسول الله ﷺ سندیری سنتیاس منریما
سؤالن، تکورن، قندغن، قنداقت درقد قارا صحابة
بکیندا. مالهن دالم قراستیوا قرغ خندق رسول الله ﷺ
تله مناریق بالیق قنداقتن ستله دتنتغ اولیه دوا اورغ
صحابتن یأیت سعد بن معاذ دان سعد بن عباده.

میمغ مان ۲ ماءنسی یغ کریاتیف، اینوفیتیف دان

سنتياس برفيکير اکن سريغ مځموکاکن ځنداقت اتاو ايديا
 اونتوق مځرباءيقي سسواتو ځرکارا کتاهځ يځ لبيه بايق
 دمي کځفتيځن اومه، سلاکي اياځ تيدق برتنځن دځن شرع
 دان تيدق مليتکن دوسا، سبب ايت تيمبولځ اوځکځن يځ
 مپاتاکن ځربيداءن ځنداقت ايت مبابوا رحمة سلاما مان
 مريک يځ بربيدا ځنداقت ايت سنتياس برباءيقي سځک، تنافي
 سباليقځ ځربيداءن ځنداقت، دبت اتاو کريتیک اکن
 منجادي مالاځتاک، سځکيتا دان مُصيه اقبیلا ايموسي يځ
 مځواساي ديري دان علمو دتولق کځفي.

مسئله سبنرځ اکن برمولا کتيک وجودځ ځربيداءن
 ځنداقت، کريتیک دان ځردبتن، اياه اقبیلا مريک
 منجاديکن کاله اتاو منع سباکاي کايو ځځوکور، سدځکن
 ددالم اسلام کبنرن اداله ميلیک الله. سبب ايت ستياځ
 اينديويدو مسلم هاروس داقت ممبيذاکن انتارا ځندځن يځ

داتڅ درقد عقل ماءنسي سمات - مات. مالهن قارا
 علماء، قميكير دان قجواغ اسلام سفرتي المودودی
 (فاکيستن) دان الندی (انديا) جوک قرنه بريذا قنداقت،
 تتافي مريک ساليغ حرمة مڅحرمتي سسام سنديري،
 چونتهن اقبلا الندی مڅکريتيک توليسن دان قميکيرن
 المودودی، مک المودودی تله منجواب:

"ساي تيدق برجنجي اکن برستوجو دغن اندا
 سراتوس قراتوس، تتافي يڅ قستي ساي اکن منداقت
 منفعة دان ساي تيدق مراس بهاوا ديري ساي ترکچوالي
 درقد دکريتيک."

ميمغ عملن دان بوداي کريتيک بوليہ دتروسکن،
 تتافي دغن شرط اياش هندقله دلاکوکن دغن اخلاص،
 جوجور، لاقغ دادا دان ساليغ مڅحرمتي کليهن يڅ اد قد
 ديري ماسيغ ۲ دان بوکنش ساليغ منچاري کلنهن اونتوق

توجوان مڱهينا. القرآن سنڊيري مڱوپيائي بيراڻ تڱڱن
تنڱ مسئله ڦردبتن اين؛

ڦرتام؛ القرآن منڪسڪن تنڱ ڦرلوث اد صفة برهاتي
- هاتي، رجوع القرآن سورة الحج اية 68:

وَإِنْ جَدَلُوكَ فَقُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ.

مقصودن: "دان جيڪ مريڪ مڱموڪاڪن بنتهن ڪڦدامو،
مڪ ڪاتاڪنله: "الله امتله مڱتاهوي اڪن اف يڱ ڪامو
لاڪوڪن."

ڪدوا؛ اياڻ تيدق منداتڱن حاصيل دان ممباوا اف ۲
ڪباءيقن. رجوع القرآن سورة غافر اية 5:

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَالْأَحْزَابُ مِنْ بَعْدِهِمْ
وَهَمَّتْ كُلُّ أُمَّةٍ بِرَسُولِهِمْ لِيَأْخُذُوهُ وَجَدَلُوا بِالْبَاطِلِ
لِيُدْحِضُوا بِهِ الْحَقَّ فَأَخَذْتُهُمْ فَكَيْفَ كَانَ عِقَابِ.

مقصودن: "سبلوم مريڪ قوم نبي نوح دان قواق ۲ يڱ

برکابو غ - سسوده قوم نبي نوح ایت - تله مندوستاکن
 رسول - رسولن؛ دان تیاف ۲ اومه (دانتاراڻ) تله
 مرنچچکن رنچن جاهه ترهادف رسول مریک اونتوق
 مناوڻ (دان مبناساکن) دان مریک قولاً تله مبنته دغن
 قرکارا یغ ساله اونتوق مغهافوسکن کبیرن دغن قرکارا یغ
 ساله ایت؛ سبب ایت اکو بناساکن مریک ، مک (لیهتهله)
 باکایمان کسن عذابکو."

کتیک؛ ایاڻ مروفاکن ساتو تونتوتن دغن شرط
 دلاکوکن دغن بربودی بهاس، لمهلمبوت دان برسیه دری
 قرکارا ۲ یغ بولیہ منیمبولکن دندم کسومت دان فتنه،
 رجوع القرآن سورة النحل ایه 125:

أَدْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ
 وَجَدِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ
 عَنْ سَبِيلِهِ ۚ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ.

برمقصود: "سروله کجالن توهنمو (واهای محمد)

دغن حکمه کبیجقسانان دان نصیحة قثاجرن یغ بائق،
 دان بریحثله دغن مریک (یغ اغکاو سروکن ایت) دغن
 چارا یغ لبیه بائق، سسوغکوهن توهنمو دیاله جوا یغ لبیه
 مځتاهوی اکن اورغ یغ سست دری جالنث، دان دیاله جوا
 یغ لبیه مځتاهوی اکن اورغ ۲ یغ منداقت قتونجوق. "
 سسوغکوهن اکام اسلام ساعت ۲ منوتوق سموا
 قونچا یغ بولیه مچہ - بلهکن قرقادوان امة، میمایکن
 بیبیت قرموسوهن دان بنچی - مبنچی دکالغن مریک.
 قرسلیسیهن قنداقت یغ بولیه ممباوا کقد قرقچهن
 دان سباکایش ایت امة دچلا اولیه الله سبحانه وتعالی. این
 اداله کران اونتوق منچاقای توجوان تادی مریک اکن
 سځکوف بریوهوغ، میلیویغکن فکتا، مځکوناکن تیغو
 حیلہ دالم اوسها منسابتکن اف یغ مریک کهندقی.
 سبب ایت کالاکیت ممقویای قریذان قنداقت،
 کیت مستی برلاقغ دادا. هاروس دایغة بهاواسساورغ

ایت بولیہ دتریمہ اتاو دتولق فنداقتن ملاینکن سبدا یغ
معصوم ﷺ؛

وَكُلُّ أَحَدٍ يُؤْخَذُ مِنْ كَلَامِهِ وَيُتْرَكُ إِلَّا الْمَعْصُومُ ﷺ.
مقصودن: "ستیاف اورغ بولیہ دتریمہ اتاو دتولق فنداقتن
ملاینکن سبدا یغ معصوم ﷺ."

اقبیلہ کیت برسلسیہ فنداقت، کیت تیدق بولیہ
مندابق دادا سباکای قومونوقولی کبزن. چوبا قرہاتیکن
باکایمان اقبیلہ قارا فقہاء دزمان دھولو بریذا فنداقت،
مریک ممقویاء ی فندیرین سفرتی برایکوت:
رَأَى صَوَابٌ يَحْتَمِلُ الْخَطَأَ وَرَأَى غَيْرِي خَطَأً
يَحْتَمِلُ الصَّوَابُ.

برمقصود: "فنداقتکو بتول، تتافی ماسیہ برکموغکین
سالہ. فنداقت اورغ لاین سالہ، تتافی موغکین جوک

بتول."

قربيدان فنداقت ميمڭ مروفاكن صفة سمولا جادي
ددالم كهيدوقن ماءنسي. اياڭ اكن منجادي بركونا جيڪ
تيدق ملمقاوي باتس. دانتارا فأيده يڭ بوليہ دقراوليہي
درقد قلباڪاي فنداقت يڭ ممتوهي ادب دان اخلاق اسلام
اياله:

— ممبري قلواڭ كقد مان ۲ اينديويدو اونتوق
مڭكوناكن علمو دان كبوليہن سچارا
مكسيما دالم منجانا دان منيڭكتكن لائي
علمو قغتاھوان.

— ملاتيہ مان ۲ اينديويدو سوقاي سنتياس
برفيڪير دالم مېوك رواڭ دان لاڦغن اونتوق
سمقاي كقد برباڪاي انداين اونتوق
مماجوكن اُمّة.

— ممقو مپلسايکن برباځاي مسئله دان فرسؤالن

سسوای دغن سواسان یغ دهادقي اولیه

سسواتو کومقولن مشارکه.

والاو باځایمان قون، رسول الله ﷺ میمغ امة فکا

دغن مسئله این سهیغک بکیندا مغيغتنکن سقرتي

برایکوت؛

لا تَخْتَلِفُ فَتَخْتَلِفُ قُلُوبُكُمْ. (رواه البخاري).

برمقصود: " جاغن کامو برسلیسیه، ننتي برسلیسیه هاتي

کامو. "

اولیه یغ دمکین، جیک مان ۲ ایندیویدو دکالغن اومه

اسلام ماسیه ماهو برییدا قنداقت، مک مریک هندقله

مغيکوت ادب ۲ برایکوت؛

* هیندرکن دیری درقد ممقربایق سؤالن دان

فراینچین کقد سسواتو فرکارا. تیندقن این

اکن مغورغکن قلواغ یغ بسر اونتوق

مان ۲ فیهق درقد بردبت، بر بنته اتاو بر باله.

* بیلا وجود قریبذآن قنذاقت سکراله کمبالی

کقد کتاب الله دان سنّة رسول الله ﷺ.

* سنتیاس توندوق دان قاتوه کقد کتاب الله

دان سنّه رسولن.

* ایلقکن بر صفة فناتیک ترهادف سسواتو

قنذاقت.

* منجادیکن کبرن سباکای توجوان اوتام

دان سنتیاس منیغکتکن کتقواءن.

* مئگوناکن کات ۲ یغ بائیق سماس ممبریکن

قنذاقت اونتوق مئهندری دری مئگوریس

دان مپاکیتکن قراساءن اورغ لاین.

* هیندری دری برچاکف دغن ملیریت

— لیریت دان سنتیاس منفتی فوکوک

قرسؤالن یغ دبینچغکن.

سسو غکوھن رسول الله ﷺ ، مڭکالکن اومتش

سوقاي منيغکلکن قردبتن، سبدان:

مَنْ تَرَكَ الْمِرَّاءَ وَهُوَ مُبْطِلٌ بَنَى لَهُ بَيْتًا فِي رِيَاضِ
الْجَنَّةِ (أَسْفَلِهَا) وَمَنْ تَرَكَهُ وَهُوَ مُحِقٌّ بَنَى لَهُ فِي وَسْطِهَا
وَمَنْ حَسَنَ خُلُقُهُ بَنَى لَهُ فِي أَعْلَاهَا.

مقصودن: "سسیاقایغ منیغکلکن قرتغکرن، سدعکن
بلیاو براد دالم کأداءن باطل (ساله) اکن دبینا باکیث رومه
دتقی شرک. سسیاقایغ منیغکلکن سدعکن بلیاو براد
دقیهق یغ بئر، اکن دبینا باکیث (رومه) دتغه - تغه شرک
دان سسیاقایغ ممقرایلوقکن اخلاقش، اکن دبینا باکیث
(رومه) دتمقت یغ تیغکی ددالم شرک."

اف یغ قنتیغ کفد ستیاف اومه اسلام هاری این
سوقاي سنتیاس مهمي بهاوا فرکارا یغ لبیه اوتام ایاله
موجودکن قراساءن محبه، سواسان تولیرانسی دان

مريك يث بر صفة دمكين، اكن براوليه عذاب سيكسا يث
بسر."

بَارَكَ اللَّهُ لِي وَلَكُمْ فِي الْقُرْآنِ الْعَظِيمِ، وَنَفَعَنِي
وَإِيَّكُمْ بِمَا فِيهِ مِنَ الْآيَاتِ وَالذِّكْرِ الْحَكِيمِ، وَتَقَبَّلَ مِنِّي
وَمِنْكُمْ تِلَاوَتَهُ، إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ. أَقُولُ قَوْلِي هَذَا
وَأَسْتَغْفِرُ اللَّهَ الْعَظِيمَ لِي وَلَكُمْ وَلِوَلَدِينَا وَلِأُمَّهَاتِنَا وَجَمِيعِ
الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ، فَاسْتَغْفِرُوهُ
إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ.

حميع/احس**
22.3.2002